

Til: Familie- og kulturkomiteen
Fra: HLF – Hørselshemmedes landsforbund
Dato: 13.11.2015

HLF er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med over 60 000 medlemmer. Rundt 14,5 % av Norges befolkning har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. En del av disse har behov for omfattende rehabilitering, mens andre trenger tilrettelegging, hjelpemidler og kunnskap for å mestre sin hverdag. Gruppen hørselshemmet er mangfoldig og stadig flere rammes av hørselsnedsettelse. Forskning viser at det i 2020 vil være om lag en million av Norges befolkning som vil ha en hørselshemming¹.

Innspill til Meld. St. 38 (2014-2015)– Open og opplyst

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) viser til høring om St. Meld. 38 - Open og opplyst og overbringer med dette våre innspill.

Medlemmene i HLF har til felles at de alle ønsker å leve et så normalt liv som mulig med sin hørselshemming. Fordi kommunikasjon og lyd ofte er viktige elementer i kulturlivet, faller hørselshemmede lett utenfor. Vårt mål er at hørselshemmede skal kunne benytte seg av kulturtilbud på lik linje med andre, og samtidig være sikre på at deres behov blir ivaretatt på en god måte. I forbindelse med denne høringen ønsker HLF å understreke viktigheten av teksting og tilrettelegging av lyd.

Norge har forpliktet seg til å gi funksjonshemmede lik tilgang til kulturtilbud som andre, gjennom FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Etter planen skal Norge være universelt utformet innen 2025. Det gjenstår fremdeles mye for å gjøre samfunnet tilgjengelig for hørselshemmede.

MERKNADER:

1. Det innføres tekstekrav hele døgnet for alle program på lineær tv (direkte og ferdigprodusert), samt på alle program på bestillingskanaler.
2. Formuleringen «teknisk og praktisk mulig» fjernes.
3. Distriktssendinger som ikke sendes direkte må tekstes.
4. Det fastsettes strengere regler for bakgrunnslyd i tv- og radioprogram, slik at lyden tilrettelegges for å gjøre det lettest mulig å oppfatte handling og dialog.

---

¹ Hearing impairment among adults – a report of a joint project, 2001

Teksting hele døgnet

HLF er svært positive til departementets konklusjoner under kapittel 8 «Universell utforming» om at kravene til teksting av direktesendte riksdekkende TV-program utvides til å gjelde hele døgnet og at teksting også skal være tilgjengelig når programmene legges ut på bestillingskanaler.

Det foreslås likevel en begrensning ved å innføre tekstekrav for alle direktesendte program hele døgnet, så fremt det er «teknisk og praktisk mulig». HLF oppfatter denne formuleringen som vag og i praksis gir den tv-kanalene rom til selv å velge når direktesendte program skal tekstes, slik TV2 har gjort. Det er ikke godt nok og HLF ber om at formuleringen fjernes. På den måten får kanalene utvetydige føringer som ikke gir rom for tolkning.

Teksting er et svært viktig virkemiddel for å gjøre film, tv-serier og samfunnsaktuelle programmer tilgjengelig for alle. I dagens mediebilde er ikke lenger lineær tv og kino de eneste kanalene for å vise filmer og tv-programmer. Det er derfor helt sentralt for HLF å understreke viktigheten av teksting på alle plattformer, både audiovisuelle bestillingstjenester og lineær tv.

HLF har forståelse for vanskelighetene med å tekste alle distriktssendinger som går direkte, men ønsker likevel å påpeke at distriktssendinger som ikke går direkte må tekstes. Det samme gjelder andre typer nyhetssendinger som er gjort i opptak.

Universell utforming

Hørselshemmede som ser på tv eller hører på radio med mye bakgrunnslyd vil kunne ha problemer med å oppfatte det som blir sagt. Slik lyd er ofte unødvendig høy og ikke nødvendig for å få fram budskapet. Mye bakgrunnslyd skaper støy som hindrer taleoppfattelse.

HLF mener det bør innføres strengere regler til hva slags bakgrunnslyd som kan benyttes i ulike program. Det vil gi økt hørbarhet for alle, ikke bare de hørselshemmede, og er derfor et viktig tiltak for å komme nærmere målet om et universelt utformet Norge i 2025.